

HØRINGSNOTAT

31. maj 2011
J.nr.
Ref. rvn
Energiforsyning

Side 1/6

Høringsnotat vedr. udkast til ny tilslutningsbekendtgørelse

Indledning

Energistyrelsen har den 9. marts 2011 sendt et udkast til ny bekendtgørelse om tilslutning til kollektive varmforsyningsanlæg m.v. (tilslutningsbekendtgørelsen) i høring med frist for at afgive høringssvar den 6. april 2011.

Følgende myndigheder, organisationer og virksomheder har afgivet høringssvar uden bemærkninger: KTO, Datatilsynet, 3F, Dansk Revisorforening, Aalborg Universitet og Ankenævnet på Energiområdet.

De myndigheder, organisationer og virksomheder, der har afgivet høringssvar med bemærkninger er: Energitilsynet, Tekniq, Kommunernes Landsforening (KL), FRI, Dansk Fjernvarme, Energiklagenævnet, HMN Naturgas I/S (HMN), Advokatrådet, Dansk Byggeri, DI, Varmepumpefabrikantforeningen og Boligselskabernes Landsforening (BL).

Desuden har Forbrugerrådet meddelt, at det grundet ressourcebegrænsninger ikke haft mulighed for at udarbejde bemærkninger til det fremsendte udkast.

Bemærkninger vedr. tilslutningspligt nybyggeri/fritagelse for lavenergibygninger

Flere organisationer har kommenteret på beslutningen om at udskyde en evt. ændring af reglerne til ophævelse af muligheden for at pålægge tilslutningspligt til nybyggeri. Baggrunden herfor er, at der kan gennemføres analyser, som kan give et bedre beslutningsgrundlag for ændring af reguleringen og der kan ske en koordineret ændring med planloven. Nogle organisationer har brugt lejligheden til at kommentere reglerne for blokvarmecentraler i projektbekendtgørelsen, som forpligter blokvarmecentraler at aftage varme fra den kollektive varmforsyning, uanset om der er pålagt tilslutningspligt. Flere påpeger desuden varmesektorens tarifstruktur med faste afgifter, som kan gøre investeringer i energibesparelser mindre attraktive.

BL finder det skuffende, at den nye bekendtgørelse ikke harmonerer med regeringens strategi og mener, at nybyggeri af lavenergiboliger generelt skal kunne dispenseres fra tilslutningspligt, uanset bygningens størrelse. Det vil fremme ambitiøse energireoveringer, hvis eksisterende byggeri i forbindelse med store, gennemgribende reoveringer til lavenergistandarder kan undgå de faste afgifter i forbindelse med fjernvarme.

Tekniq finder det vigtigt, at muligheden for at kunne pålægge eksisterende bebyggelse tilslutningspligt begrænses. En bred anvendelse af tilslutningspligt vil kunne medføre fjernvarmetariffer med høje tilslutningsafgifter og lave forbrugsafgifter. Dette vil bl.a. betyde, at der er meget få incitamenter for forbrugeren til at foretage energibesparelser, installation af solvarme m.m.

Varmepumpefabrikantforeningen ønsker, at tilslutningspligten til kollektive varmforsyningsanlæg helt skal bortfalde i alle geografiske områder, såfremt et varmepumpeanlæg som alternativ opvarmingskilde viser sig at være såvel energiøkonomisk som samfundsøkonomisk mere fordelagtigt. Udskydelse af de nye regler til ophævelse af tilslutningspligt er beklagelig, fordi kommunerne ikke fortsat skal have mulighed for at forhindre/bremse bl.a. udbredelsen af varmepumpeanlæg under henvisning til tilslutningsbekendtgørelsen.

DI finder det nødvendigt at tage resultaterne af analyserne med i betragtning for at kunne tage stilling til, hvorvidt ændringer i regler om dispensation til tilslutningspligt kan støttes. Det bør eksplicit fremgå af vejledningen, at fritagelsen for lavenergibygninger er gældende for alle lavenergiklasser i BR10.

Dansk Byggeri mener, at alt nybyggeri burde være fritaget fra tilslutningspligt med BR 2010's ikrafttræden. Hvis tilslutningspligten fastholdes, forsinkes innovation og markedsgørelsen af decentrale VE-teknologier og produkter. Fjernvarmes høje faste tariffer bremser desuden investeringer i energibesparelserne. Af vejledningen skal det fremgå, at alle bygninger der opfylder minimumskravene i energiklasse 2015 er fritaget fra tilslutningspligt.

HMN havde gerne set, at en ny tilslutningsbekendtgørelse også afspejlede de ændrede regler i BR10, så der eksempelvis kunne fastsættes en arealgrænse for dispensationsmulighederne for større lavenergibygninger. HMN er enig i, at det er mest hensigtsmæssigt, at større ændringer af tilslutningsbekendtgørelsen koordineres med tilsvarende ændringer af planloven, og at der gennemføres analyser af bl.a. differentiering mellem mindre og større bygninger.

FRI mener, at BR2010 modarbejder de hensyn til samfundsøkonomien, som kommunerne skal varetage iht. varmforsyningsloven, og fremmer investeringer i klimaskærm og individuel forsyning, som skulle være i strid mod EU lovgivning. FRI finder, at tilslutningspligt kan være velbegrunderet for at sikre den lavest mulige samfundsøkonomiske omkostning for alle i områder, der er velegnet til kollektiv forsyning.

KL anser det som positivt, at beslutningen, om at ophæve mulighederne for at pålægge nybyggeri tilslutningspligt, er udskudt. Konsekvenserne af en ophævelse af tilslutningspligten bør analyseres nærmere i lyset af Energistrategi 2050 og strategisk energiplanlægning i kommunerne. Revision af reglerne skal desuden ske således, at der som minimum er overensstemmelse mellem regelsættene i planloven og varmforsyningsloven. KL finder det positivt, at reglerne i projektbekendtgørelsen om blokvarmecentraler træder foran evt. krav om fritagelse fra tilslutningspligt i tilslutningsbekendtgørelsen for disse store anlæg.

Energistyrelsens bemærkninger

Energistyrelsen har noteret, at nogle organisationer bakker op om udskydning af evt. ændring af reglerne til at ophæve kommunalbestyrelsens mulighed for at pålægge tilslutningspligt til nybyggeri, mens andre organisationer ikke kan tilslutte sig denne beslutning. Med regeringens målsætning om, at Danmark skal være uafhængig af fossile brændsler og forslag om at støtte partnerskaber om strategisk energiplanlægning, er det dog blevet endnu vigtigere, at der gennemføres analyser, der kan danne et bedre beslutningsgrundlag for evt. ændring af reguleringen.

Kollektiv varmforsyning kan bidrage til regeringens målsætning, især når der anvendes CO₂-neutrale brændsler. Et kollektivt varmforsyningsanlæg må ikke etableres, når kollektiv forsyning ikke er den samfundsøkonomisk mest fornuftige forsyningsform for et område. Når et kollektivt anlæg er blevet etableret, er det bedst for alle, såvel samfundsøkonomisk set som prismæssigt, at så mange som muligt tilslutter sig anlægget. Kommunalbestyrelsen har mulighed for at sikre det via tilslutningspligt. Lavenergibyggeri er fritaget fra tilslutningspligten.

De kommende analyser skal vise, om der kan være byggeri (f.eks. etageboliger og evt. tæt-lavt byggeri) opført efter de nye byggereregler i Bygningsreglement 2010, som vil være samfundsøkonomisk mere fordelagtigt at fjernvarmeforsyne end at forsyne med individuelle opvarmingsløsninger. Analyserne vil foretages i forbindelse med projektet strategisk energiplanlægning, som er et internt projekt i Energistyrelsen.

Evt. mere principielle ændringer med hensyn til tilslutningspligt for nybyggeri vil blive foretaget på basis af analyserne. Bemærkningerne i høringssvarene har dog medført, at tilslutningsbekendtgørelsen er ændret således, at tilslutningsprojektet skal belyse brugerøkonomien ved tilslutning til kollektiv forsyning i forhold til forsyning med varmepumper.

I høringssvarene bliver der desuden henvist til reglerne i projektbekendtgørelsen for blokvarmecentraler. Efter disse regler skal blokvarmecentraler forsynes af den kollektive forsyning i området. Forpligtelsen gælder uanset om der er pålagt tilslutningspligt i området. Hensynet bag bestemmelserne for blokvarmecentraler er, at der kan sikres lavere varmepriser i området og bedre samfundsøkonomi ved at få de store aftagere i et område på den kollektive forsyning.

Bygninger med et lavt energiforbrug, som ikke vil have brug for så meget varme, er ikke omfattet af reglerne for blokvarmecentraler. Disse regler gælder nemlig alene store anlæg på over 0,25 MW.

Lavenergibygninger vil således som regel ikke være omfattet af reglerne for blokvarmecentraler, men når en lavenergibygning alligevel har så et stort varmebehov, at der er brug for en varmeeffekt over 0,25 MW, skal byggeriet efter de nuværende regler forsynes via den kollektive forsyning.

Med hensyn til fjernvarmefaktoren i bygningsreglementet kan det oplyses, at der arbejdes på, at der indføres vægtningsfaktorer for henholdsvis el og fjernvarme, som sikrer, at kravene nogenlunde ligestiller forsyning med fjernvarme og varmepumper. Et bredt udsnit af relevante interessenter fra erhvervsorganisationer, miljøorganisationer, vidensinstitutioner og andre myndigheder, heriblandt Energistyrelsen, deltager i arbejdet.

Ændring af fritagelses- og dispensationsmulighederne

Energiklagenævnet har anbefalet, at der skelnes konsekvent og tydeligere mellem tilslutningspligt for bebyggelse, som ikke allerede er tilsluttet, og forblivelsespligt. Desuden har Energiklagenævnet efterlyst en mere uddybende regulering af fritagelsen for træfyr og dispensation for folkepensionister.

Energistyrelsens bemærkninger

Energistyrelsen er enig i Energiklagenævnets anbefalinger og har revideret de pågældende bestemmelser. Det fremgår nu af selve bekendtgørelsen, at alene visse typer træfyr medfører krav på fritagelse fra tilslutnings- eller forblivelsespligt. Det skal handle om en brændekedel med inverteret forbrænding eller et automatisk stokeranlæg, som er koblet på centralvarmeanlægget og ikke er monteret med automatisk askeudtag. Kedlen eller anlægget skal være konstrueret til og kan alene anvendes til fyring med rent træ, f.eks. træflis, træpiller eller helt træ for at kunne kræve fritagelse.

Desuden er § 17, stk. 2, om dispensation for folkepensionister, ændret således, at bestemmelsen forholder sig udtrykkeligt til den gældende retstilstand med hensyn til bopælskrav og samejesituationer. Dispensation kan alene gives i tilfældet af pålæg om tilslutningspligt til en enfamiliesejendom, og til en person:

- 1) der er folkepensionist på tilslutningstidspunktet,*
- 2) har været ejer eller medejer af den pågældende ejendom siden tidspunktet, hvor kommunalbestyrelsen traf beslutning om tilslutningspligt, og*
- 3) har haft fast bopæl på den pågældende ejendom siden tidspunktet, hvor kommunalbestyrelsen traf beslutning om tilslutningspligt.*

Ændringer i forbindelse med DIADEM

DIADDEM er en forkortelse for 'Digital adgang til oplysninger i forbindelse med ejendoms-handel'. Formålet med DIADEM er, at alle de offentlige ejendomsoplysninger, der er nødvendige ved ejendomsandel, stilles til rådighed for borgere, virksomheder og offentlige myndigheder samlet ét sted, i én og samme arbejdsgang via internettet. Også data om varmforsyning, heriblandt tilslutningspligt, skal gøres offentligt tilgængelige. Dette har medført enkelte ændringer i tilslutningsbekendtgørelsen.

KL mener ikke, at det er relevant at fastsætte, at kommunen senest 5 dage efter en beslutning om tilslutnings- eller forblivelsespligt er truffet skal sende skriftlig meddelelse herom til grundejere og anbefaler, at fristen i hvert fald bliver på minimum 1 måned.

Energistyrelsens bemærkninger

Når der bliver pålagt tilslutningspligt til eksisterende bygninger, kan disse bygninger tilsluttes med en frist på 9 år. Fristen på 9 regnes efter de ændrede regler i den nye tilslutningsbekendtgørelse fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om at pålægge tilslutningspligt. Derfor er det vigtigt, at grundejere orienteres hurtigst muligt om en sådan beslutning således, at de – i overensstemmelse med reglens formål – får 9 år til at forberede sig på omstillingen til den kollektive varmforsyning og de økonomiske konsekvenser dette

medfører. I overensstemmelse med KL's anbefaling er fristen for orientering af ejerne fastsat på 4 uger efter beslutningen er truffet.

Derudover er lejligheden benyttet til at udmønte varmeforsyningslovens § 15, som er ændret ved lov nr. 1555 af 21. december 2010. Denne lov skulle tilvejebringe, at der fastsættes regler om, at kommunerne indberetter og ajourfører oplysninger om tilslutnings- og forblivelsespligt til PlanSystem.dk således, at disse bliver digitalt tilgængelige og kan tilgå DIADEM.

Ændring af klagebestemmelsen

Energiklagenævnet har anbefalet at ændre klagebestemmelsen således, at klagen skal indgives direkte til Energiklagenævnet i stedet for via kommunalbestyrelsen.

Energistyrelsens bemærkninger

Formålet med kravet om, at klagen skulle indgives til kommunalbestyrelsen, var at give kommunerne mulighed for at revurdere deres afgørelse og evt. genoptage den afgjorte sag på baggrund af klagen som alternativ til at videresende klagen til Energiklagenævnet som rekursinstans. Energiklagenævnet anfører, at det er nævnets erfaring, at kommunerne stort set aldrig revurderer deres afgørelser. Endvidere har Energiklagenævnet eksempler på, at sagerne uden rimelig grund ligger længe hos kommunerne inden klagen videresendes til Energiklagenævnet.

Energistyrelsen har hørt KL om en eventuel ændring af klagebestemmelsen efter Energiklagenævnets anbefaling. KL har meddelt, at KL kan støtte Energiklagenævnets forslag under forudsætning af, at Energiklagenævnet inden for en defineret kort tidsfrist adviserer den berørte kommune om, at der er modtaget en klage, herunder fremsender kopi af klagen. KL anfører, der er to grunde til, at kommunen skal orienteres om en klage. Dette er for det første af hensyn til, at kommunen hermed kan revurdere/genoptage sin afgørelse. For det andet er det vigtigt af hensyn til kommunernes beføjelser til at håndhæve bekendtgørelsen.

Energistyrelsen har således ændret klagebestemmelsen i overensstemmelse med Energiklagenævnets og KL's bemærkninger for at sikre, at klager bliver indgivet til Energiklagenævnet. Energiklagenævnet skal orientere den pågældende kommune om klagen inden for 7 dage efter klagen er modtaget og fremsende en kopi. I tilfældet af, at en mindelig løsning er mulig, kan klageren trække klagen, så kommunen kan genoptage sagen.

Tekniske ændringer

Advokatsamfundet, Energiklagenævnet, Energitilsynet, KL og Dansk Fjernvarme har påpeget enkelte fejl eller anbefalet forbedringer.

Energistyrelsens bemærkninger

Der foretaget rettelser og forbedringer i både bekendtgørelsen og vejledningen i anledning af høringssvarene fra Advokatsamfundet, Energiklagenævnet, Energitilsynet, KL og Dansk Fjernvarme.

Endvidere er definitionsbestemmelsen ændret med hensyn til nye lavenergibygninger for at harmonisere den med planlovens § 21 a og for at sikre, at det er klart for bygherrerne, når de søger om byggetilladelse, hvilke regler der gælder for de bygninger, de vil opføre.